

[Socialministeren]

bortrejst. En kopi af informationsskrivelsen vedlægges til orientering.

Bilag

Socialministeriet

København, den 9. maj 1994

Til kommunerne m.fl.

Information om kontanthjælpsmodtageres mulighed for at være bortrejst fra deres bopæl

Kontanthjælpsmodtageres mulighed for at være bortrejst har været drøftet en del i den seneste tid. Socialministeriet har derfor fundet anledning til at gøre opmærksom på følgende:

1. Kontanthjælpsmodtageres udnyttelse af deres arbejdsmuligheder

Alle, der modtager kontanthjælp, skal udnytte deres arbejdsmuligheder. Dette følger af bistandslovens § 40 og gælder både kontanthjælpsmodtageren og en eventuel ægtefælle.

Heri ligger, at modtageren skal følge kommunens anvisninger med hensyn til f.eks. deltagelse i beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Der er ingen regler i loven om, at kontanthjælpsmodtagere har ret til at holde ferie.

Det er kommunen selv, der inden for rammerne af § 40 afgør, hvorledes kravene til den enkelte skal udformes, herunder hvilken form for dokumentation der skal kræves for, at kommunen kan sikre sig, at modtageren opfylder betingelserne i § 40. Det er således også op til den enkelte kommune at afgøre, om der under hensyn til familiens samlede situation, herunder muligheden for at bevare den nødvendige kontakt til kommunen og/eller arbejdsformidlingen, er grundlag for at tillade, at pågældende er bortrejst i en kortere periode.

2. Kontanthjælpsmodtageres oplysningspligt

Med hensyn til kommunens muligheder for at få oplysninger til brug for afgørelsen af, om betingelserne i § 40 er opfyldt, henvises til bistandslovens § 17. Heraf fremgår, at det kan pålægges den, der søger bistand, at medvirke til sagens oplysning. Endvidere følger det af § 18, at modtageren har pligt til at underrette om ændringer i sine forhold, der kan medføre nedsettelse eller ophør af bistanden.

Hvis kommunen efter en konkret vurdering finder, at der kan være tvivl om, hvorvidt en kontanthjælpsmodtager opfylder betingelserne for fortsat at modtage hjælp, eller hvis kommunen efterfølgende modtager oplysninger,

der viser, at modtageren ikke opfyldte betingelserne for den allerede udbetalt hjælp, kan kommunen med hjemmel i §§ 17 og 18 afkræve pågældende nærmere oplysninger til belysning af spørgsmålet.

Konstateres det, at en kontanthjælpsmodtager ikke har været berettiget til den modtagne kontanthjælp, kan det udbetalte beløb kræves tilbagebetalt, hvis den pågældende har modtaget beløbet mod bedre vidende. Dette følger af bistandslovens § 25.

Det er derfor vigtigt, at kommunerne i forbindelse med udbetalingen af kontanthjælpen gør opmærksom på, at det er en forudsætning for at modtage kontanthjælp, at modtageren opfylder betingelserne i § 40, og at dette indebærer, at kommunen skal vide, hvor pågældende opholder sig.

Bistandslovens § 40 udelukker således ikke, at kommunerne kan tillade, at kontanthjælpsmodtagere kan opholde sig andre steder end på deres bopæl uden at miste retten til kontanthjælp. Det afgørende er derimod, at kommunen forinden er gjort bekendt med pågældendes fravær fra den sædvanlige bopæl, pågældendes opholdssted under fraværet (eller det sted, hvor pågældende kan kontaktes), samt hvor længe fraværet vil vare. I forbindelse med tilladelsen til at være bortrejst kan der være behov for særskilt at indskærpe oplysningspligten, herunder at modtageren, hvis vedkommende skal opfylde betingelserne, kun kan være bortrejst i den periode, der forud er aftalt.

3. Særligt om ophold uden for landets grænser

Det fremgår af bistandslovens § 1, at det offentlige er forpligtet til efter reglerne i denne lov at yde bistand til enhver, der opholder sig her i landet.

Det er således hovedreglen, at hjælp efter bistandsloven forudsætter ophold her i landet. Efter praksis antages hjælpen i visse tilfælde dog efter en konkret vurdering at kunne bevarer under kortvarige ophold i udlandet.

Om en person, der modtager kontanthjælp efter §§ 37 og 37 a, kan have kortvarige ophold i udlandet, vil derfor afhænge af, om pågældende trods opholdet uden for landets grænser kan anses for at opfylde de betingelser, der knytter sig til modtagelsen af hjælpen, herunder betingelsen i § 40 om udnyttelse af arbejdsmulighederne. Det vil derfor ikke være ude-